

4.10.13

(הכתוב קבעו חובה) 120a → (אמר רב כהנא משום ר' ישמעאל ברבי יוסי) 119a

1	למנצח בנגינות מזמור לדוד: תהלים ד, א
2	ויאמר להשמידם לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו להשיב חמתו מהשחית: תהלים קו, כג
3	וידוי אדם מתחת כנפיהם על ארבעת רבעיהם ופניהם וכנפיהם לארבעתם: יחזקאל א, ח
4	ולקט יוסף את כל הפסוק הנמצא בארץ מצרים ובארץ כנען בשבר אשר הם שברים ויבא יוסף את הפסוק ביתה פרעה: בראשית מז, יד
5	וכל הארץ באו מצרימה לשבר אל יוסף כי חזק הרעב בכל הארץ: בראשית מא, נז
6	וה' נתן את חן העם בעיני מצרים וישאלום וינצלו את מצרים: שמות יב, לו
7	ויהי בשנה החמישית למלך רחבעם עלה שישק מלך מצרים על ירושלים: מל"א יד, כה
8	ויקח את אצרות בית ה' ואת אוצרות בית המלך ואת הפל לקח ויקח את כל מגני הזהב אשר עשה שלמה: מל"א יד, כז
9	יש רעה חולה ראיתי תחת השמש עשר שמור לבצעלו לרעתו: קהלת ה, יב
10	ואשר עשה לדתו ולאבירם בני אלאב בן ראובן אשר פצתה הארץ את פיה ותבלעם ואת בתיהם ואת אהליהם ואת כל היקום אשר ברגליהם בקרב כל ישראל: דברים יא, ו
11	(כא) אודף כי עניתי ויהי לי לישועה: (כב) אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה: (כג) מאת ה' היתה זאת היא נפלאות בעינינו: (כד) זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו: (כה) אגא ה' הושיעה נא אגא ה' הצליחה נא: (כו) ברוך ה' באש ה' ברכנוכם מבית ה': (כז) אל ה' ויאז לנו אסרו חג בעבתים עד קרנות המזבח: (כח) אלי אתה ואודף אלהי ארוממך: תהלים קיח
12	ויהי מה ארוץ ויאמר לו רוע וירץ אחימעץ דרך הכפר ויעבר את הכושי: שמ"ב יח, כג
13	והוא עבר לפניהם וישתחו ארצה שבע פעמים עד גשתו עד אחיו: בראשית לג, ג
14	עלה הפרץ לפניהם פרצו ויעברו שער ויצאו בו ויעבר מלקם לפניהם וה' בראשם: מיכה ב, יג
15	ויגדל הילד ויגמל ויעש אברהם משתה גדול ביום הגמל את יצחק: בראשית כא, ח
16	נון בנו והושע בנו: דה"א ז, כז
17	כוס ושועות אשא ובשם ה' אקרא: תהלים קטז, יג
18	בחדש השני בארבעה עשר יום בין הערבים יעשו אתו על מצות ומורים יאכלהו: במדבר ט, יא
19	בראשון בארבעה עשר יום לחדש בערב תאכלו מצת עד יום האחד ועשרים לחדש בערב: שמות יב, יח
20	וכי יגור אתך גר ועשה פסח לה' המול לו כל זכר ואז יקרב לעשתו והיה כאזרח הארץ וכל עורל לא יאכל בו: שמות יב, מח
21	ששת ימים תאכל מצות וביום השביעי עצרת לה' אלהיך לא תעשה מלאכה: דברים טז, ח

I. Aggadic excurses continued (vv. 1-11)

II. Laws of הלל: custom to double up verses or not to – both customs are valid;

a. *And*: whether or not to make ברכה afterwards – both customs are validb. *But*: ברכה beforehand is obligatory, per שמואל's dictum (vv. 12-14)

III. דרשה of עורא - exclusion of many "heroes" from ה's feast – vv. 15-17

IV. אין מפטירין אחר הפסח אפיקומן: משנה חו

a. חבורה to חבורה means not to progress (carouse) from חבורה דב

b. שמואל: means not to eat nuts etc. as dessert afterwards

i. מצה 1 (רב יהודה) שמואל applies to מצה

1. *Challenge*: via inference from our משנה פסח: אין מפטירין אחר פסח, not מצה2. *Defense*: applies chiefly to מצה because it has no substantial taste (i.e. any food will "erase" taste) – also to פסח3. *Proof*: from ruling that you may fill with non-מצה as long as you eat מצה at the enda) *Rejection*: teaching that even at the end is valid, no concern for גסה

ii. מצה 2 (רב יוסף בשם רב יהודה) שמואל does not apply to מצה

1. *Support* (per rejection above): rejected, per defense above2. *Challenge*: from ruling above; defense – per rejection above

V. status of food-מצות in our day (sans קרבן) – taking v. 18 into account

a. מצה דבא is מה"ת, per v. 19; מד"ס is מרור; per v. 18

b. חייב במצה ומרור – (טמא מת ק"פ) even someone who is unable to perform ק"פ (e.g. טמא מת) – v. 19 → even someone who is unable to perform ק"פ (e.g. טמא מת)

i. *Challenge* (רבא): no need to teach that a טמא eats מצה; no worse than ערל who is only blocked from the ק"פ (v20)ii. *Defense* (רבא אחא בר יעקב): both are needed

iii. בריתא: supports רבא, using v. 21

1. *Principle*: any particular mentioned sheds light on the groupa) *יום השביעי* 7th day was included in all 7; singled out to teach:i. *Just as*: 7th day is voluntary vis-à-vis מצה, so all 7ii. *I might reason*: that perhaps even 1st night is רשות – therefore, v. 19 teaches חובה, even without ק"פ